

Adviescollege
Openbaarheid en
Informatiehuishouding

Advies over selectie van overheidsinformatie in het digitale tijdperk

Sheets t.b.v. KIA Tiendaagse 26 nov 2026

Programma
Expertsessie advies ACOI selectie in digitale tijdperk

10:00 uur	Welkom en kennismaken
10:05 uur	**ACOI:** toelichting adviesaanvraag en aanpak
10:20 uur	**Praktijkvoorbeelden** deelnemers (van vernietigingstrajecten, geslaagde en niet geslaagde...)
10:55 uur	**Korte pauze**
11:05 uur	**Patronen technologie:** intro ACOI + uitwisseling in de groep
11:20 uur	**Patronen organisatie:** intro ACOI + uitwisseling in de groep
11:35 uur	**Patronen selectiebesluiten:** intro ACOI + uitwisseling in de groep
11:50 uur	**Afronding**

Adviesaanvraag

- Verzoek staatssecretaris BZK i.s.m. minister OCW.
- Aanleiding: plan voor 1 DMS + 1 gezamenlijk selectiebesluit ministeries
- Bredere context: steeds meer data, nauwelijks vernietiging.
- ***Hoofdvraag: hoe komen we wél tot verantwoorde en effectieve selectie en dus vernietiging van overheidsinformatie?***
- Doorlooptijd: okt 2026 – mei 2027
- Aanpak ACOI
  - Met experts (co-creatie en validatie)
  - Oplossingsgericht
  - Begrijpelijk voor bestuurders
  - Relevant voor alle overheidslagen

Knelpunten selectie

- Principes helder, maar in praktijk moeite om kaf van koren te scheiden.
- Monitors IOE, VNG, IPO en UvW
  - “Achterstanden in vernietiging”: 52% organisaties bij centrale overheid.
  - “Vernietiging over alle data en documenten”: 25% provincies,12% gemeenten, 0% waterschappen
  - Mondjesmaat aanvullende e-mail en chatarchivering
- Mix van oorzaken: beleid, technologie, organisatie, gedrag.
- Resultaat: toenemende kosten en ook geen greep op informatie die er nog (wel) toe doet. *Alles is niets.*

Oplossing: risicobenadering voor selectie?

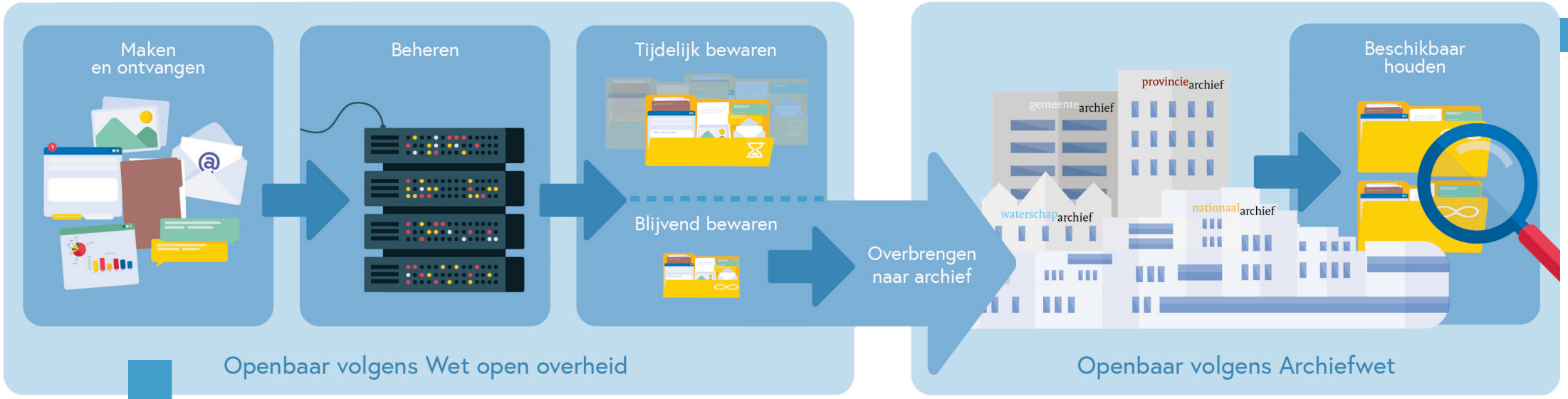

Archiefwet 2026: **“passende maatregelen”** o.b.v. informatiewaarde. Dus ruimte voor:

- Verschil in zwaarte beheer t.b.v. vindbaarheid, bruikbaarheid e.d. gedurende bewaartermijn.
- Verschil in aanpak vernietiging. NB: niet persé gekoppeld aan blijvend versus tijdelijk bewaren, denk aan extra controle op persoonsgegevens!
- Pragmatisch opschonen onbelangrijke documenten d.w.z. zonder vaste bewaartermijn en zonder bewijs van vernietiging.

NB: Grondslag in (globale) openbare selectiebesluiten van overheidsorganisaties blijft een vereiste.

Wat zijn jullie concrete ervaringen met vernietigen?

Patronen technologie

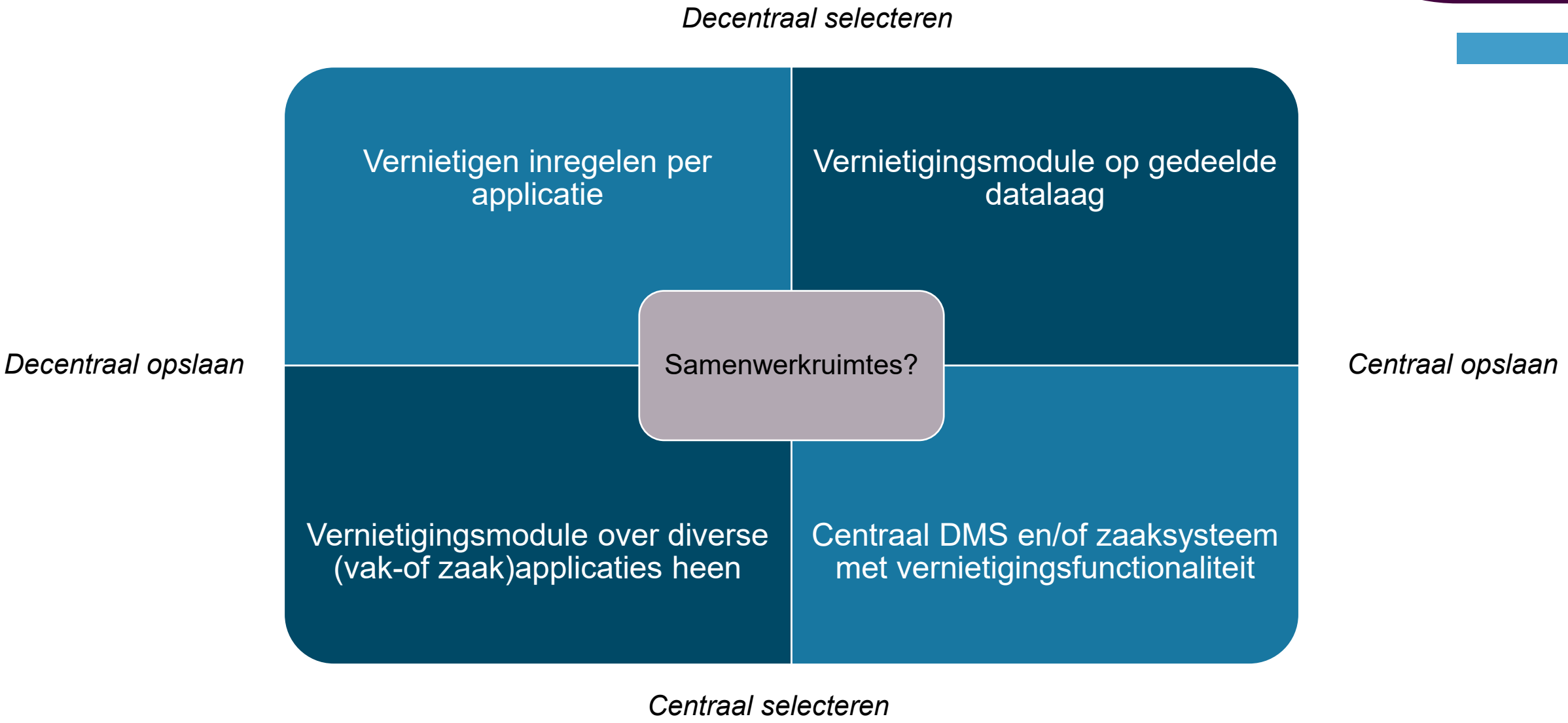

Patronen organisatie

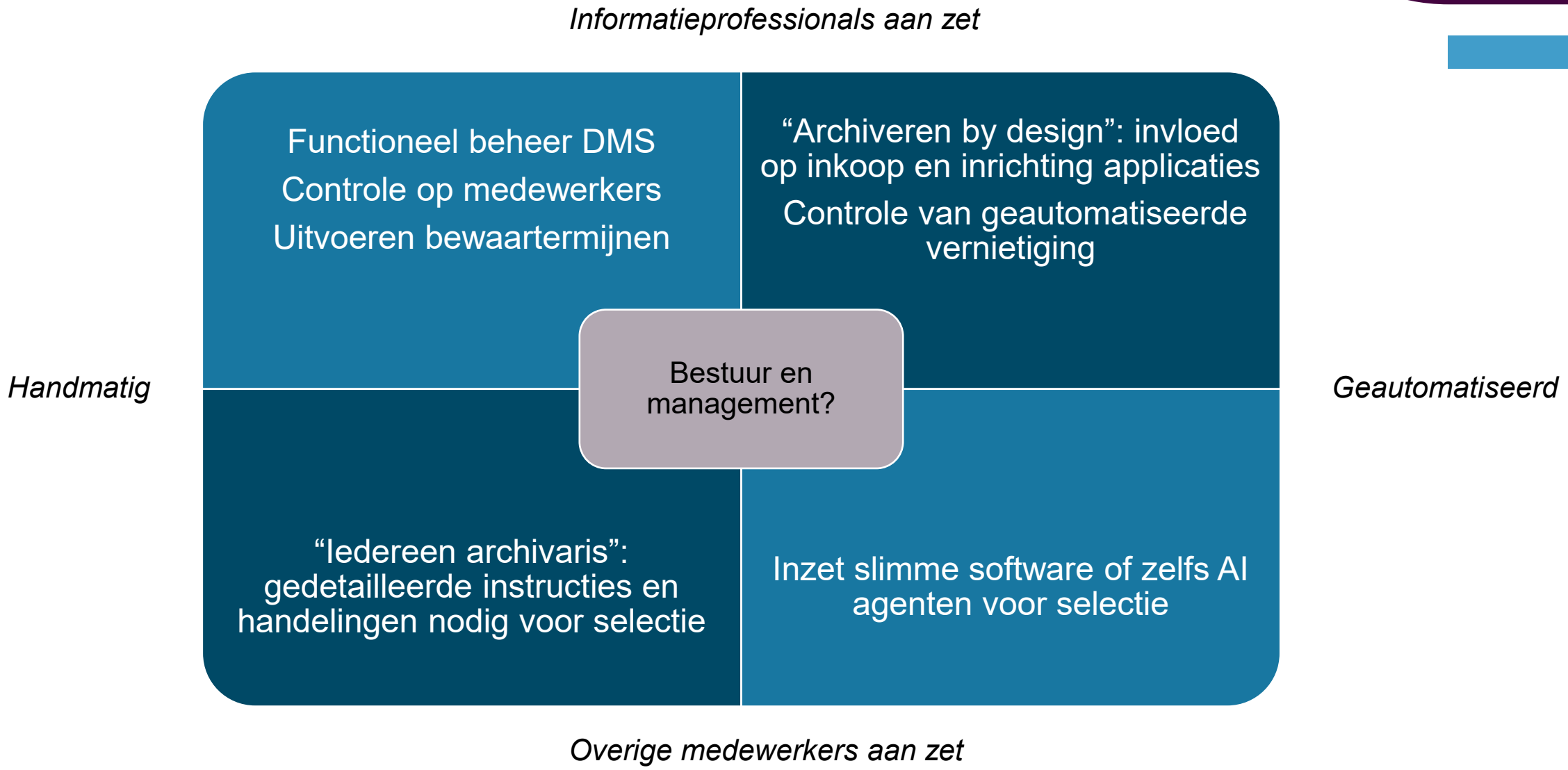

Patronen selectiebesluiten

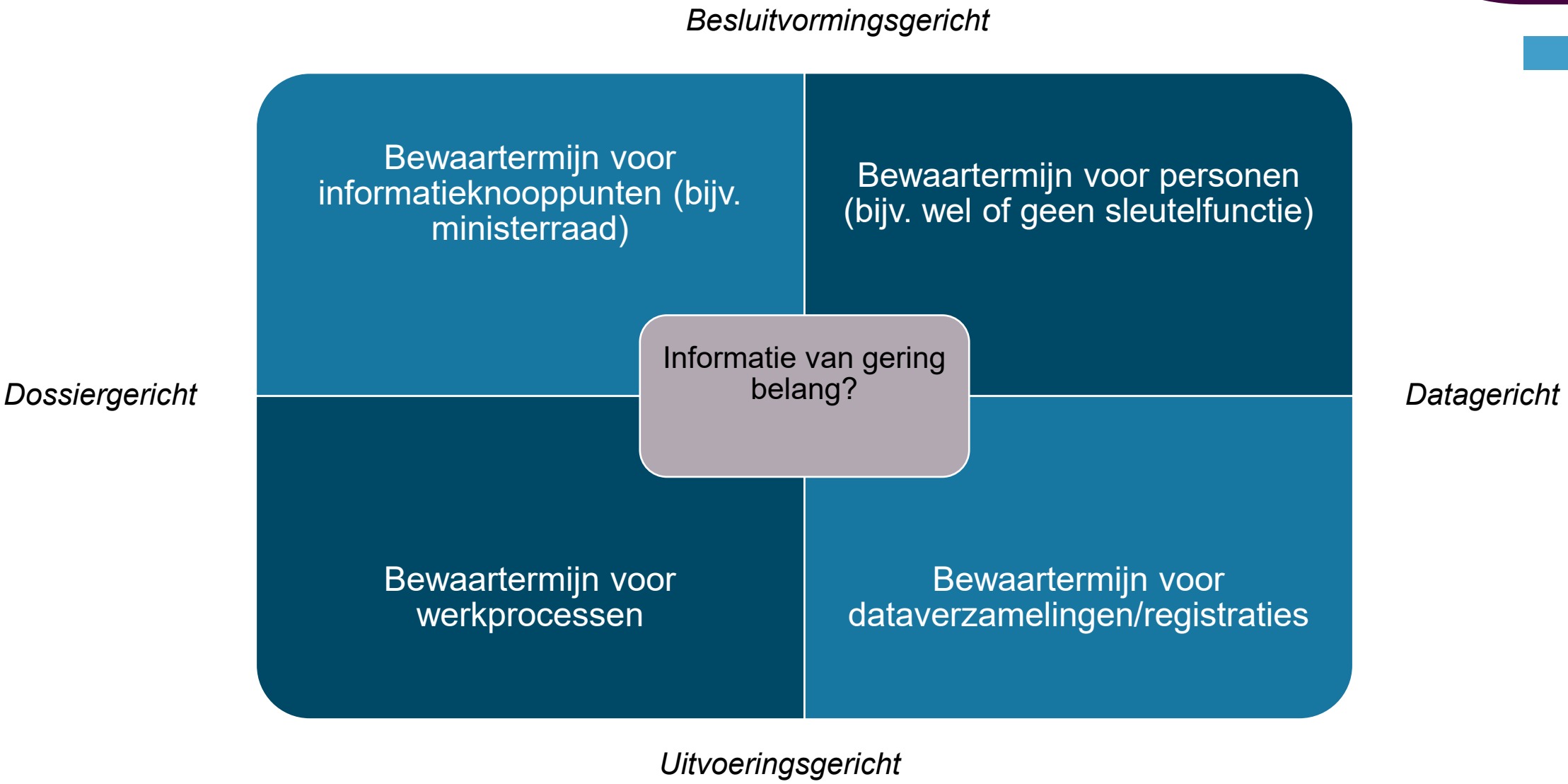

Afronding

Welke van de beschreven patronen zijn dominant in jouw organisatie?

Waar zie jij kansen om meer documenten en data te gaan vernietigen?

Wat is er nodig om die kansen te benutten?

Hoe kan een beleidsadvies van ACOI aan de politiek daarbij helpen?

Bedankt voor het meedoen!

Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 18601
2502 EP Den Haag

info@acoi.nl
070-42 666 43
www.acoi.nl
www.woo-wijzer/acoi.nl

Adviescollege
Openbaarheid en
Informatiehuishouding

Modernisering Archiefwet (2026)

- Geldt nog steeds voor alle informatie die de overheid maakt en ontvangt, *ongeacht de vorm.*
- Geeft expliciet ruimte aan risicobenadering d.w.z. **“passende maatregelen” o.b.v. de informatiewaarde.** Dit betekent:
  - Verschil in zwaarte beheer mogelijk t.b.v. vindbaarheid, bruikbaarheid e.d. gedurende bewaartermijn;
  - Verschil in aanpak vernietiging mogelijk;
  - En enige ruimte voor opschonen zonder vaste bewaartermijn, en zonder bewijs van vernietiging.
- Keuzes verantwoorden via i.h.b. beheerplannen en openbare selectiebesluiten.
- Overbrengen blijvend te bewaren informatie na 10 i.p.v. 20 jaar. Sommige dataverzamelingen kunnen (onder voorwaarden) eeuwig bij de oorspronkelijke bronhouder bewaard blijven.
- Nieuwe Archiefbesluit: blijvend bewaren in elk geval “strategische besluitvorming, planvorming en verantwoording, cruciale processen, essentiële registraties”.